

Nr 43.

Ankom till riksdagens kansli den 13 maj 1924 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckta motioner om anslag för bearbetande av taxeringsmaterialet från den 1923 verkställda inventeringen av skogarna i Småland och Dalarna.

(1:a avd.)

I två inom riksdagen väckta, till jordbruksutskottet hänvisade likalydande motioner, nämligen 124 i första kammaren av herr *Linder m. fl.* och nr 52 i andra kammaren av herr *Lindman m. fl.*, har hemställts, att riksdagen ville för bearbetande av taxeringsresultatet av den under sommaren 1923 verkställda inventeringen av skogarna i Småland och Dalarna på extra stat för budgetåret 1 juli 1924—30 juni 1925 anvisa ett belopp av 63,000 kronor.

Beträffande motiveringen härför tillåter sig utskottet hänvisa till moti-
nerna.

Frågan om verkställande av en allmän taxering av de svenska skogarna i syfte att utröna deras virkesmassa och den årliga virkestillväxten har vid skilda tillfällen varit föremål för statsmakternas överbäggande.

I sådant avseende torde få erinras, huruom Kungl. Maj:t i proposition, nr 143, till 1910 års riksdag äskade medel till utförande av en försöksundersökning rörande virkestillgång och tillväxt m. m. av skogarna i Värmlands län samt, efter det riksdagen (R. skr. nr 9 p. 62) anvisat erforderligt anslag, den 30 augusti 1910 tillsatte en kommission för att vidare leda och planlägga försökstaxeringen. Denna kommission, den s. k. Värmlandskommissionen, framlade resultatet av sitt arbete i ett den 5 maj 1914 avgivet, tryckt betänkande.

Sedan över kommissionens betänkande infordrade utlåtanden inkommit, anmäldes ärendet för Kungl. Maj:t den 2 oktober 1917. I yttrande till statsrådsprotokollet framhöll föredragande departementschefen, att frågan om avverkningsstatistikens ordnande borde vara genom särskild utredning klarlagd samt helst även praktiskt prövad, innan en rikstaxering igångsattes. I anslutning härtill begärde och erhöi departementschefen Kungl. Maj:ts bemyndigande att tillkalla sakkunniga för utredning av frågan om anordnande av skogsavverkningsstatistik och riksskogstaxering.

De av departementschefen för ändamålet tillkallade sakkunniga, de s. k. skogstaxeringssakkunniga — vilkas arbetsuppgifter sedermera enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 november 1922 begränsades till utredning rörande vid virkesmätning erforderliga relationstal ävensom rörande frågan om

åtgången av virke till husbehov — avgåvo den 28 februari 1923 betänkande i förstnämnda spörsmål (Statens off. utredn. 1923:57) samt den 27 februari 1924 betänkande angående förbrukningen av virke till husbehov på Värmlands läns landsbygd. Rörande själva huvudfrågan för de sakkunnigas ursprungliga uppdrag, nämligen avverkningsstatistikens ordnande, blevo de sakkunniga ej i tillfälle att avgiva förslag.

Redan innan de sakkunnigas arbete sålunda avslutats, fattade emellertid statsmakterna beslut om riksskogstaxeringens påbörjande. I anledning av framställningar från svenska forstmästarförbundet och från domänstyrelsen föreslog nämligen Kungl. Maj:t i proposition, nr 191, fjolårets riksdag att för anordnande av en taxering av skogarna i Jönköpings, kronobergs, Kalmar och Kopparbergs län anvisa för budgetåret 1923—1924 ett extra reservationsanslag av 70,000 kronor. Riksdagen biföll propositionen.

Några medel för taxeringsresultatets bearbetande anslogos sålunda icke, utan ställdes frågan härom på framtiden.

Under framhållande att behovet och betydelsen av en närmare och säkrare kännedom om skogstillståndet under senaste tid gjort sig starkare gällande än någonsin förut och då en bearbetning av det vid 1923 års skogstaxering insamlade materialet vore i hög grad ägnat att belysa vissa på våra skogars utveckling inverkan de faktorer, hava motionärerna ansett frågan om berörda materials bearbetning icke vidare böra undanskjutas. Motionärerna hemställa fördenskull, att till materialets bearbetande måtte för instundande budgetår uppföras ett anslag av 63,000 kronor.

Utskottet.

I likhet med motionärerna och på av dem anförda skäl anser utskottet det vara en angelägenhet av stor vikt, att berörda taxeringsmaterial bearbetas snarast möjligt. Härvid förbiser utskottet icke heller betydelsen av, att resultatet av bearbetningen kan föreligga, innan verkningarna av den nya skogsvårdslagen börja göra sig gällande. Utskottet anser sig därför böra förorda att oaktat rådande statsfinansiella svårigheter anslag för ändamålet i fråga anvisas redan för budgetåret 1924—1925. Rörande det erforderliga anslagsbeloppet hava bearbetningskostnaderna enligt en utskottet tillhandakommen P. M. av skogstaxeringssakkunnigas ordförande professor Henrik Hesselman beräknats till 60,000 kronor, varvid emellertid föresatts hyresfri lokal i staten tillhörig byggnad samt lån av möbler och erforderliga räkne- och skrivmaskiner från statens centrala möbelförråd. Till nämnda belopp skulle enligt vad utskottet tillika inhämtat komma 3,000 kronor för resultatens publicering, vadan hela det behöfliga anslaget skulle såsom i motionerna angivits belöpa sig till 63,000 kronor. Visserligen har det icke varit för utskottet möjligt att ingå på ett närmare bedömande av de sålunda gjorda kostnadsberäkningarna. Då utskottet det oaktat anser sig böra förorda anvisande av beloppet i fråga, förutsätter utskottet emellertid, att Kungl. Maj:t skall vid fastställande av plan för

ifrågavarande arbetes utförande vidtaga de åtgärder i besparingsavseende, som kunna utan men för det med anslaget avsedda ändamålet genomföras.

Under åberopande av det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen må med bifall till de i ämnet väckta motionerna I:124 och II:52 för bearbetande av taxeringsmaterialet från den under 1923 verkställda taxeringen av skogarna i Jönköpings, Kronobergs, Kalmar och Kopparbergs län anvisa för budgetåret 1924—1925 under nionde huvudtiteln ett extra reservationsanslag av 63,000 kronor.

Stockholm den 13 maj 1924.

På jordbruksutskottets vägnar:

O. NILSSON.

Vid detta ärendes slutbehandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Sederholm*, *Nilsson* i Kabbarp, *Boberg*, *Ingeström*, *Norin*, *Andersson*, *K. A. Lindstrand* och *Gabrielsson*, samt

från andra kammaren: herrar *Nilsson* i Tånga, *Johansson* i Uppmälby, *Sjöblom*, frih. *Hermelin*, *Hedlund* i Häste och *Björk*.
